

Nicole Kraft

Niets is van mij

Een spirituele zoektocht
naar de essentie
van kracht en wijsheid

VOORPUBLICATIE

Nicole Kraft

*Niets is
van mij*

VOORPUBLICATIE

VOORPUBLICATIE

Voor Amma, Kumi en Carminie

VOORPUBLICATIE

VOORPUBLICATIE

Deel I

VOORPUBLICATIE

VOORPUBLICATIE

1

Nahijgend van alle ellende plof ik in de stoel, adrenaline giert door mijn bloed. Ik grijp de armsteunen vast, strek mijn armen en duw mijn schouders naar achteren terwijl ik mijn voeten veranker in de vloerbedekking. Ik zuig zo veel mogelijk lucht naar binnen waardoor mijn borst en buik zwellen. De spanning in mijn trillende benen kruipt naar boven, tot aan mijn bilspieren. Ik zie sterretjes, maar blijf mezelf als een plank tegen de rugleuning drukken tot ik bijna uit elkaar spat. Ik spuug de lucht uit mijn lijf.

‘Zo is het wel genoeg, Kraft’, fluister ik.

De noodgreep heeft geholpen. Terwijl mijn hartslag daalt, kijk ik om me heen en realiseer ik me waar ik terechtgekomen ben. Mijn stoel blijkt heel veel knopjes te hebben. Wat als ik op dit knopje druk? vraag ik me af. Daar ga ik, helemaal naar achteren zonder dat er protest komt. En dit knopje? Mijn rug wordt warm. En dit? Nu beginnen er kaboutertjes met hun voetjes in

mijn versteende rug te trappelen. Ik voel vanuit mijn buik zo-
waar een puntje geluk opstijgen.

‘Mag ik u een drankje aanbieden?’ vraagt de stewardess ter-
wijl ze een dienblad met gevulde glazen voor me houdt. ‘Champ-
pagne? Witte wijn?’

‘Niet doen, Kraft, wat hadden we afgesproken? Voorlopig
geen alcohol’, preken de stemmetjes van mijn geweten.

‘Of een glaasje verse sinaasappelsap?’

Na een lichte aarzeling omklemmen de toppen van mijn
duim, wijs- en middelvinger de slanke steel van het hoogste glas
op het dienblad. Belletjes prikken in mijn neus.

Ik leg mijn voeten op het bankje van dit knusse minihuis-
kamertje helemaal voor mij alleen, in de first class van Etihad
Airways, op weg van Brussel naar Abu Dhabi. De belletjes
duwen de laatste resten stress uit mijn bloedsomloop.

Het is mijn eigen schuld. Ik had naar mijn goede vriend, de
kilometervreter, moeten luisteren toen hij gisteravond laat bel-
de terwijl ik de laatste spullen inpakte.

‘Wees op tijd, want het is een chaos bij het vliegveld. Ze wer-
ken daar aan de weg, twee van de vier rijstroken zijn dicht. Je
doet zestig minuten over zes kilometer asfalt.’

‘Luister,’ antwoordde ik, ‘ik vertrouw op die shuttle. Lief dat
je belt, maar maak je geen zorgen. Ik spreek je over een half-
jaar weer.’

‘Ben je er klaar voor, Kraft?’ vroeg ik hardop aan de enige per-
soon in de kamer.

‘Natuurlijk ben ik er klaar voor.’ Ik stopte de laatste t-shirts en
een flesje muskietenspray in de koffer. En alles wat ik gekregen
had. Familiefoto’s in sleutelhangers, een kleine uitschuifpen om
mijn dagboek mee vol te schrijven, een Zwitsers zakmes om een
bierflesje mee te openen of een varken mee te doden, knuffels

en tekeningen van neefjes en nichtjes, met gele zonnen, vliegtuigen, bruine poppetjes en olifanten.

Of ik een olifant voor hem mee terug wilde brengen, had mijn neefje van vier gevraagd. Een echte.

‘Waar moet die dan gaan wonen?’ had ik hem met vochtige ogen geantwoord. Mijn hand was door zijn spierwitte haren gegaan.

‘Gewoon, in de kerk bij ons in de straat. Die is toch leeg. Daar mag hij wel wonen.’

Met een zucht vol emotie duwde ik het deksel van mijn koffer naar beneden en ritste de twee delen aan elkaar.

Ruim na middernacht lag ik in bed te wachten op de ochtend. Waarom was dit afscheid zo heftig? Het is niet de eerste keer dat ik op reis ga in mijn eentje. Maar deze keer is anders. Ik heb mezelf een halfjaar gegeven om het antwoord te vinden op maar één vraag: wat ga ik in godsnaam doen als ik straks weer thuis ben?

Dit wachten, de duisternis ervan maakte me onrustig, angstig. Moest ik dit wel doen? Hoe zou het aflopen? Mijn t-shirt plakte op verschillende plaatsen aan mijn lichaam vast. Misschien was dát het, was ik bang dat ik er niet uit kwam. Dat ik over een halfjaar terug zou zijn zonder te begrijpen waarom ik zo nodig weg had gewild. Voor het eerst in mijn leven wist ik niet meer hoe ik de draad moest oppakken, terwijl dat altijd zo vanzelfsprekend was geweest, zoals het waaien van de wind. *I go where the wind blows*. Die wind was alle kanten op gewaaid en ik was altijd meegegaan, gedreven door nieuwsgierigheid en enthousiasme. Twee eigenschappen die me tijdens elk nieuw avontuur iedere keer moeiteloos overeind hadden gehouden en me successen hadden opgeleverd. De wind had mij van de wereld van de mode naar de wereld van de reclame

gedragen. Had mij naar een ander continent geblazen, waar ik in een ontwerpstudio in Sydney was beland. Na drie jaar was ik op de wind weer terug naar mijn eigen land gevlogen, waar een wereld in de mobiele telefonie zich voor mij had geopend. Een klein briesje was opgestoken en ik was expert op IT-gebied geworden. Maar al snel was het weer gaan waaien en was ik door de deuren van een Business Center gerold. Ik had om me heen gekeken en had besloten de onroerendgoedbranche te gaan verkennen.

Vijf jaar geleden dacht ik dat de wereld van het zelfstandig ondernemen in de horeca mijn roeping was. Een wens die was begonnen in Australië, het land van vroeg opstaan om, voor je naar je werk gaat, eerst vijftientig baantjes te trekken, of tien kilometer te gaan hardlopen, of de golven van de zee te berijden, staande op een plank. Kortom, het land van een gezond lichaam door beweging én gezonde voeding. Dat was helemaal mijn ding. Toen de wind mij weer had opgepakt bij het Business Center en had afgezet voor de deur van een perfecte locatie in mijn 'eigenste' Maastricht, die ook nog eens te koop bleek te staan, ben ik zonder aarzeling het avontuur aangegaan en begon ik mijn eigen cateringbedrijf met als doel de kroketten en bitterballen te vervangen door geitenkaas en gegrilde paprika's. Het concept sloeg aan. Maar zonder dat ik het in de gaten had, was ik al snel zeven dagen van de week aan het werk. Het succes heeft zijn tol geëist. Ik heb de batterij van mijn lichaam volledig leeggezogen. En vier maanden geleden heb ik met pijn in mijn hart de zaak verkocht; de wind was gaan liggen, de inspiratie verdampt.

Ik lag dus in de duisternis naar het plafond te staren en vroeg me voor de zoveelste keer af of het allemaal wel goed zou komen wanneer ik weer terug zou zijn in het echte leven. Moeizaam tilde ik mijn armen omhoog om ze boven mijn hoofd op het

kussen te laten vallen. Ik wilde niet meer nadenken, ik was te moe, te uitgeput. Op dat moment sprongen de mannetjes van mijn geweten overeind. Van zieligdoenerij en zelfbeklag moeten ze niets hebben.

‘Echt waar?’ riepen ze. ‘Ben je na vier maanden niksen nog steeds moe?’

De stemmetjes die aan mijn geweten knagen. Ik noem ze liefkozend ‘de Kraftjes’, maar ze zijn allesbehalve lief. Ik probeer ze regelmatig van mijn schouders te meppen. Het lukt nooit. Ze doen hun mond open op momenten dat ik ze niet wil horen. Soms luister ik, soms niet, maar ze hebben altijd gelijk.

Ze zijn met z’n vijven, mijn Kraftjes, en stuk voor stuk specialisten op terreinen waar ik wel wat ongevraagd advies kan gebruiken als ik ze moet geloven. Ik ben dus constant in de leer bij ijver, discipline, eerlijkheid, deugdzaamheid en gerechtigheid. Kennelijk heb ik geen hulp nodig bij plezier, genot, passie of schaamteloosheid.

Inderdaad, ik heb absoluut geen hulp nodig bij het hebben van genot. De Kraftjes zwijgen terwijl het laatste slokje champagne over mijn tong naar beneden glijdt. Met een druk op het knopje geef ik de trappende kaboutertjes een pauze.

Ik zit bij een raam; het asfalt van de start- en landingsbanen ligt mooi strak en kaarsrecht te glimmen in de zon. Dat kan niet gezegd worden van het asfalt op weg naar het vliegveld. Krap een uur geleden zat ik nog in de taxirit *from hell*.

Na de slapeloze nacht en liters koffie om de tijd en de kater van de laatste rondjes met mijn familie en vrienden te doden stond ik vanochtend om halfnegen in de ochtendzon te stuiteren op de stoep door te veel cafeïne en te vloeken van ongeduld. De taxi was al een kwartier te laat!

‘Dit is geen goed teken’, hadden de Kraftjes gehakkeld.

Na nog eens vijftien uiterst trage minuten had ik ik de moed al opgegeven dat ik überhaupt mijn vliegtuig nog zou halen. Zonder file of andere natuurrampen zouden we al minimaal vijfenzeventig minuten onderweg zijn. Maar ineens kwam er een zwarte auto de hoek om gescheurd. Jankende banden trokken een dubbele zwarte streep op het asfalt.

‘U bent te laat’, was het enige dat ik uit mijn keel kon persen toen ik het rode hoofd van de chauffeur zag. In zijn taxi bleef mijn blik gefixeerd op de cijfers van de klok op het dashboard. Eenmaal op de autoweg richting zuiden verbrak de chauffeur de stilte. Hij keek me aan en stelde de enige relevante vraag van dat moment: ‘Hoe laat moet je uiterlijk bij de incheckbalie zijn?’ Ik keek hem aan. Als blikken konden doden, hadden we op dat moment in de vangrail gezeten.

Met een vriesvakstem antwoordde ik heel zacht en heel kalm: ‘Over achtenvijftig minuten.’

Na een stuk of wat verkeersovertredingen om de file te ontwijken scheurden we anderhalf uur later het parkeerterrein van het vliegveld op en kwamen tot stilstand op de eerste de beste parkeerplaats voor gehandicapten. De arme man had zijn uiterste best gedaan om mij zo snel en efficiënt mogelijk ter plaatse af te leveren. En we zijn niet omgekomen, dat moet gezegd worden. Maar toen ik uit de taxi stapte, trilden mijn benen en moest ik me vasthouden aan de hendel van mijn koffer om niet om te vallen. De vertrekhal was gelukkig maar een zebrapad verwijderd van de gehandicaptenplaats.

Ik heb het gehaald, ik ben er, het kan nog!

De automatische deuren schoven met een zoevend geluid uit elkaar, koele lucht stroomde naar buiten. Ik stapte de kou in en daar, boven de menigte, zag ik mijn vlucht op het elektronische bord staan. De laatste twee woorden van de regel knipperden: Flight EY58, NOW BOARDING.

Shit, inchecken bij balie nummer tien. Mijn hoofd zwaaide naar links: balie nummer vier, drie enzovoort. Ik hoorde mijn gympen piepgeluidjes maken toen ik een kwartslag naar rechts draaide. Balie nummer tien was helemaal aan het eind: shit, shit, en nog eens shit!

Buiten adem knalde ik mijn koffer tegen de incheckbalie aan en zag twee dames die de boel aan het opruimen waren. Een van hen hield een telefoon tegen haar oor gedrukt. Ze keek mij aan: ‘Bent u mevrouw Kraft?’

Ik knikte heftig. ‘Ja ja, dat ben ik. File, sorry, sorry.’

Haar gezicht klaarde op: ‘U bent precies op tijd, want deze vlucht is zojuist vol geraakt. Wij gaan u...’

‘Wat! Jullie hebben mijn stoel verkocht aan de eerste de beste oetlul’, begon ik te schreeuwen.

De grondstewardess bleef mij echter vriendelijk aankijken, alsof er niets aan de hand was.

‘Wij gaan u iets anders aanb...’ probeerde ze haar zin af te maken.

‘Maar ik ben verdomme bijna omgekomen onderweg hier-naartoe’, raasde ik door als een kip zonder kop. ‘En als ik deze vlucht niet haal, mis ik mijn aansluiting naar India’, ging ik verder. De opgekropte spanning van de afgelopen uren kwam als braaksel uit mijn mond. Toen ik klaar was nam de jongedame daarentegen nog steeds vriendelijk en met stoïcijnse kalmte het woord.

‘Ik begrijp het, maar als ik even mag uitpraten, wij gaan u upgraden naar first class.’

Ik wilde ter plekke een gat graven om in te verdwijnen.

Haar vingers vlogen over het toetsenbord terwijl ik mijn koffer aan de andere vrouw toevertrouwde.

‘Hier is uw vip-instapkaart. En nu mag u rennen naar de gate, anders vertrekken ze alsnog zonder u.’

‘Vip? Hoe werkt dat?’ vroeg ik nog in paniek, maar ze wees al met haar arm in de richting waar ik naartoe moest sprinten. De Kraftjes straffen me door het opgefokte liedje van Herman van Veen te zingen, nee, te schreeuwen: ‘We moet rennen, springen, vliegen, duiken, vallen, opstaan en weer doorgaaaaan. We kunnen hier niet blijven, we kunnen hier niet langer blijven staaaaan.’

Midden in het refrein zag ik een bordje met *vip* erop, en ik zwaaide wat onzeker met mijn instapkaart richting de dame in uniform die erbij stond. Met haar ene hand wenkte ze mij, in haar andere hand had ze een walkietalkie waar ze één klein woordje in sprak.

‘Ja, hierheen, mevrouw Kraft. We nemen de korte route’, zei ze terwijl ze het hekje naast de enorme rij wachtenden opende om mij erdoor te laten. Ik sprong bijna in haar nek van vreugde. Via de slurf bij de ingang van het toestel aangekomen, kwam de ultieme verrassing. Normaal gesproken word ik op die plek met een handbeweging rechtsaf gebonjourd richting *cattle class*. Maar nu niet. De stewardess zag mijn ‘*very important* instapkaart’, nam onmiddellijk mijn handbagage over en schoof het mysterieuze gordijn aan de linkerkant open om me met zachte hand naar mijn verblijfplaats te begeleiden.

Ik stapte een andere wereld binnen. Geen druk gedoe, het was er aangenaam rustig. De verlichting was gedempt, het rook er naar mijn vriendin Coco. Hier geen rijen krappe stoelen, maar een beperkt aantal huiskamertjes verpakt als cocons.

2

Lig ik lekker te soezen in een ander universum, ver weg van de aarde, voel ik opeens een klap tegen mijn schedel!

‘Wakker worden, slaapkop, we zijn er’, hameren de Kraftjes.

Met opengesperde ogen schiet ik zowat uit mijn stoel, klaar om in een of andere actie te komen. Waar zijn we? Meteen knijp ik mijn ogen weer dicht tegen het felle licht van de cabine. Ik druk mijn gloeiende gezicht tegen het koude glas van het raampje naast mij. Het beeldscherm voor me geeft onze positie, de tijd en de afstand tot onze bestemming aan. Ik weet weer waar ik ben. Buiten zie ik het glinsterende oppervlak van de Arabische Zee als een lichtgevende deken onder de volle maan dichterbij komen.

India, here I come.

Ik heb ervoor gekozen om mijn reis te beginnen in India. Waarom India? Vanwege het exotische aura, de rituelen van het boeddhisme, de archetypische goden en godinnen van het

hindoeïsme, als inspiratiebron om een begin te maken met mijn pad naar persoonlijke verandering en innerlijke rust.

Mijn eerste stop is Amma's ashram. Hoewel ik een aversie heb tegen het leven in een commune, geen volger ben van wie dan ook, ga ik nu een hele maand in een commune leven bij een goeroe die aanbeden wordt. Ik ga het doen omdat ik ver weg van mijn vertrouwde, westerse omgeving wil zijn. Om mijn leeggelopen batterij op te laden met spirituele energie. Misschien leer ik daar wel de fijne kneepjes van het mediteren. Ik zie mezelf al zitten in perfecte lotushouding tussen andere spirituele zoekers. Heel rustig, met een kaarsrechte rug, in opperste staat van gelukzaligheid, liefde gutst uit mijn lijf. Misschien raak ik wel verlicht!

'Madam is weer aan het fantaseren? Van stresskip naar een heilige, toe maar', roepen de Kraftjes op een toon waar het sarcasme vanaf druipt.

Inwendig moet ik lachen als ik terugdenk aan gisteren, het laatste afscheidsfeestje. Een picknick in het stadspark.

'Geen cadeautjes', had ik nog gezegd, maar Evelien vond dat ze mij dit niet mocht onthouden. 'Hier, pak aan.'

'O! Een boek, leuk', zei ik nadat ik het papier eraf had gescheurd.

'Niet zomaar een boek, lieverd, dit boek gaat over jou.' Haar hele gezicht glunderde.

Ik keek naar de titel: *Eten Bidden Beminnen*.

'Schat,' zei ik wat beteuterd, 'je snapt toch wel dat ik even niets met eten te maken wil hebben.'

'Dan sla je dat deel maar over.' Ze gaf me een stevige knuffel en keek me toen resoluut aan. 'Lezen!' was haar bevel.

Ik legde de dikke pil naast het plaskokertje voor vrouwen. Een hilarisch cadeautje van mijn broer. Het ziet eruit als een

soort frietzakje van papier, maar dan ook open aan de onderkant. Hij vond dat ik er in India maar eens gebruik van moest maken tussen al die viezigheid. Kon ik ook eens aan wildplassen doen: *Urinelle – maakt het voor vrouwen mogelijk om in staande positie eenvoudig en hygiënisch te urineren*, stond er in kleine lettertjes op de verpakking.

Niet veel later hing Lotte om mijn nek. Ze gaf me een pakje, met dezelfde afmetingen en dezelfde dikte. ‘Dit boek moet je lezen voor je vertrekt. Moet, moet, moet.’

‘Goh, Elizabeth Gilbert, ken ik niet. Heb jij het gelezen?’

‘In één ruk. Ik moest de hele tijd aan jou denken toen ik het las. Deze vrouw is namelijk ook in haar eentje naar een ashram in India geweest. Ze heeft het daar heel zwaar gehad. Allemaal waargebeurd, echt geweldig! Ik ben zo trots op je.’

‘Ik moet nog gaan, bedankt.’

‘Ach liefje, maak je geen zorgen, het komt allemaal goed, lees het nou maar.’

Ik legde het boek onder de boom boven op het eerste exemplaar. Nog geen kwartier later liep Maartje me met uitgestrekte armen tegemoet. Ze hield een pakje vast, met dezelfde afmetingen en dezelfde dikte. Ik zag het meteen.

‘Lieve schat, moet je luisteren’, begon ze haar betoog.

Mijn hand ging omhoog. ‘Stop maar! Het is een boek. Het eerste stuk gaat over eten, dat sla ik over, en dan gaat de vrouw naar een ashram in India. Ze heeft het daar heel zwaar, maar het komt goed, zoiets?’

‘Je hebt er kennelijk alleen maar over gehoord’, zei ze. Maartje was nooit makkelijk van haar stuk te brengen.

‘Hierbij verplicht ik je om dit boek te lezen van de eerste tot en met de laatste bladzijde. En ja, zij krijgt het zwaar in die ashram, maar dan gaat ze naar Indonesië en ontmoet ze de liefde van haar leven. Het is waargebeurd, en dat is wat wij jou ook gun-

nen, lieverd, een fijne vent. Jij gaat van India naar Sri Lanka, daar hebben ze vast ook lekkere mannen. Heb je al condooms gekocht?’

Maartje denkt dat ik niet gelukkig ben, en dat steekt ze niet onder stoelen of banken.

‘Ik weet niet of het je interesseert,’ antwoordde ik, ‘maar ik ga naar Sri Lanka om het met lekkere olifanten te doen, weet je nog. Trouwens, je weet toch dat ik even geen trek meer in de liefde heb?’ Ze had een gevoelige snaar geraakt, ik voelde boosheid bij me opkomen.

‘Je hart is in de vuilnisbak gegooid door die eikel wiens naam wij niet meer noemen. Ik ben blij dat je de zaak hebt verkocht, nu kun je weer een beetje gaan leven.’

‘Drie keer, Maartje, drie keer achter elkaar ben ik belogen en bedrogen. Drie eikels.’ Hoe komt het toch dat ik telkens weer vol voor de foute man ga? Het waren lekkere kerels, strak in hun vel, met een stevige babbel, op zoek naar een schoot waar ze konden schuilen. Vluchtelingen waren het, gelukzoekers, en ik liet me in mijn eigen onnozele naïviteit meeslepen in de illusie dat ze het voor mij deden. Ze wilden verdomme alleen hun driften, hun boosheid, hun angsten deponeren, de oplichters, en gingen er zonder omkijken vandoor als een stelletje angst-hazen. Wat koester ik mijn lege bed...

En vannacht, tussen mijn eigen lakens, kon ik de slaap niet vatten. De in alcohol gedompelde middag in het park zweefde door mijn hoofd. Ik vroeg me af hoe Elizabeth Gilbert haar ashram gevonden had. Ik zou het pas te weten komen na mijn eigen avonturen, want tijd om het boek te lezen had ik nu niet. Bovendien had ik alles al geregeld via mijn alwetende vriend Google.

Omdat ik niets wist over ashrams en goeroes, had ik hem ingeschakeld bij het zoeken naar een geschikte locatie. Ik vroeg

hem of hij wat ashrams in India kon laten zien. Hij vond er te veel. Ik zorgde voor criteria, waarop hij weer met andere suggesties kwam. Ik wilde niet naar het droge, drukke noorden, maar juist naar het groene zuiden, met de zee binnen handbereik. Van water word ik rustig. Volgens Google voldeed de zuidelijkste staat Kerala aan die criteria, maar er was nog steeds een overvloedig aanbod. Google vroeg me of ik naar een ashram wilde van een goeroe die nog in leven was.

‘Ja,’ zei ik, ‘ik wil er een ontmoeten die mij kan helpen met mediteren.’

Waarop mijn trouwe vriend reageerde met: ‘Zoektocht met enkele tientallen verminderd.’

De volgende vraag die hij me stelde was: ‘Wil je naar een mannelijke of een vrouwelijke goeroe?’

‘Alsjeblieft, geen kerel!’

Google had het laatste woord: een nog levende, vrouwelijke goeroe met een eigen ashram op steenworp afstand van de Arabische Zee in het groene zuiden van India: Mata Amritanandamayi, ofwel Amma, ofwel Knuffelmoeder. Bestemming bereikt!

Amma brengt haar kracht van onsterfelijke gelukzaligheid aan iedereen persoonlijk over met een omhelzing en een kus. Er staan foto's van haar op haar website. Een in witte sari gehulde kleine, donkere vrouw met een rond gezichtje en een glimmend ringetje in haar neus. Ze ziet er schattig uit.

De website gaf niet aan of Amma thuis was in de periode dat ik bij haar wilde logeren. Ik waagde het erop en schreef me in voor een logeerbezoek van een maand en was dolblij toen ik de e-mail ter bevestiging van mijn komst las.

Het is drie uur in de ochtend als we een duik maken om te landen op het zuidelijkst gelegen vliegveld van India: Trivandum. Ik snak naar frisse lucht. Wanneer ik eindelijk naar buiten

loop, de trap af richting asfalt, word ik meteen gegrepen door de klamme hitte. Ik inhaleer de scherpe geur van uien en oude urine vermengd met opstuivend stof en uitlaatgassen. Een cocktail waarvan ik bijna over m'n nek ga.

De uitlaatgassen zijn afkomstig van de bussen die af en aan rijden naar de aankomsthal. Jezus Christus, wat een herrie! De hal lijkt eerder op een volgepropt voetbalveld. Er zijn drie vliegtuigen geland en iedereen wil zo snel mogelijk richting paspoortcontrole. Ik sluit achteraan in de enorme rij wachtenden. Tergend langzaam schuifel ik vooruit. Een hele tijd later mag ik eindelijk mijn paspoort en visum laten zien aan de man in uniform die hoog boven me vanuit zijn glazen hokje op me neerkijkt. Een tactiek van de douane om je alvast nederigheid aan te leren voordat je zijn land binnenkomt. Inmiddels maakt dit spelletje geen indruk meer op me. Het liefst zou ik deze zogenaamde autoritaire slimmerik willen toeschreeuwen dat het ook wat sneller kan met die stempel, dat een vriendelijk gezicht beter bij hem past, als vertegenwoordiger van zijn land tegenover legale bezoekers die toch echt geen terroristische of anderzijds associële trekken vertonen. Dat zie je meteen aan mij, niet dan? Maar zoals altijd als ik aan deze kant van de balie sta, plak ik een klein glimlachje op mijn gezicht en straal een en al rust en geduld uit.

'What is the purpose of your visit?' vraagt hij me.

Rust vinden voor mijn afgematte lichaam en gestreste brein, mediteren over mijn toekomst, over de zin van mijn bestaan!

'Vacation, sir', zeg ik. Dan hoor ik het verlossende geluid van de stempel waarmee hij mij, nog steeds chagrijnig, welkom heet in India. Waarom gedragen ambtenaren in deze functie zich overal ter wereld hetzelfde? Het lijkt wel of ze speciaal hiervoor zijn gekweekt.

Enmaal langs het hokje van de douane word ik meegezogen in de stroom mensen richting bagageband. Alsof iemand me

een shot adrenaline heeft gegeven kom ik tot leven en vecht me met gekromde ellebogen door de massa, klaar om iedereen die me de weg verspert een hoek te geven. Als ik mijn koffer aan zie komen rollen, spring ik erop als een kat op een muis. Ik trek de hendel omhoog en strek mijn benen een voor een uit. Mijn voeten vinden een paar meter verderop vaste grond, mijn koffer volgt onmiddellijk. Buiten adem, duizelig en gedesoriënteerd vind ik eindelijk de uitgang en duw mijn koffer de Indiase nacht in. Buiten is het niet veel beter. Een krioelende mensenmassa achter een hek dat heen en weer getrokken wordt door gretige handen. Ik word gegrepen door een mollige Indiër.

'You need taxi, miss? I take you, yes?' Hij wacht niet op antwoord, rukt de koffer uit mijn hand en begint te verdwijnen in het gewoel. Ik schreeuw hem na: 'Stop, kom terug! Ik word opgehaald.' Ik gooi er een vloek uit en ren achter hem aan. In een flits zie ik mijn naam op een bordje in de handen van een jonge jongen. In paniek gil ik naar hem dat hij mij gevonden heeft, maar dat mijn koffer ervandoor is met iemand anders, en ik wijs in de richting van de dief die al uit mijn zicht verdwijnt. De jongen komt meteen in actie en weet mijn koffer uit de handen van de brutale Indiër terug te kapen.

'Thank you very much for rescuing my suitcase', zeg ik en buig diep voor hem zodat wij op ooghoogte contact maken.

'Yes, miss, we go to Amma now, yes?' Ik vind alles goed en volg mijn held naar zijn taxi. Hij luistert naar de naam Sampath. Mijn gevoel voor avontuur wint het van mijn moeheid. Opgewonden van nieuwsgierigheid kijk ik met gretige ogen naar de Indiase ochtend, die nog maar nauwelijks begonnen is, maar nu al gevuld is met leven, heel veel leven.

Eenmaal achter het stuur verandert mijn held in een motor-muis. Met één hand vastgeplakt op de toeter en met de andere in zijn glimmende haardos scheuren we over de overvolle,

onverlichte weg. Door een gat in het dashboard spuit ijskoude lucht recht in onze gezichten. Ik knijp mijn ogen dicht terwijl Sampath meezingt met een bandje waarop het hoge gejammer is te horen van een vrouw die duidelijk ten einde raad is.

Nergens zijn stoplichten of verkeersborden te bekennen. Ik zie vrachtauto's overvolle bussen inhalen in een bocht vlak voor ons. Een auto zonder voorruit en een heel gezin op een brommertje; vader achter het stuur, moeder achterop met een baby in haar ene arm en een korf in haar andere. Nog een jongetje staat tussen de benen van papa, zich stevig vasthoudend aan diens broekspijpen.

Iedereen voor zich en God voor ons allen, lijkt hier de algemene verkeersregel. Al toeterend en slingerend laveren wij door het verkeer terwijl de zon opkomt. Dan begint de voorruit te beslaan. Sampath wrijft met zijn hand een rondje, precies op ooghoogte, in de witte ruit. Hij kan er net doorheen kijken. Ik wil niet de wijsneus uithangen door hem te vertellen hoe die schuifjes werken zodat de koude lucht zich kan verplaatsen van het gat in het dashboard naar de blazers onder de voorruit. Dus begin ik zelf maar aan die zwarte dingetjes te sjorren, ze lijken wel vastgelijmd. Geduld is niet mijn sterkste kant, ik vloek in mijn moedertaal. Sampath draait zijn hoofd opzij en zegt: 'Yes, yes, miss, nog maar drie uurtjes rijden voordat we er zijn.'

Maar op deze manier komen we helemaal niet waar we moeten zijn. 'Kijk voor je, *please!*' Sampath wil langs de vrachtwagen vóór ons en begint aan een inhaalmanoeuvre. Er komt een bus aan rijden, recht op ons af. Ik grijp Sampaths mouw vast terwijl ik met opengesperde ogen in het felle licht van de aanstormende bus kijk. Mijn hart springt omhoog. Ik sluit mijn ogen en zet me schrap voor een frontale botsing. Als ik mijn ogen voorzichtig open, rijden we nog steeds. Ik voel mijn hart

weer op de juiste plek bonken en zie de kont van de vrachtwagen vóór ons. Er lijkt niets te zijn gebeurd!

Sampaths mondhoeken zijn omhoog gekruld.

‘*Yes, yes, miss*, een grote bus.’

Hij heeft net op tijd kunnen afremmen, waardoor we vaart hebben geminderd en nu weer achter de vrachtwagen rijden. De bus heeft ons kennelijk niet geraakt.

Ik zeg niets meer en pak uit m’n tas een paar sokken die ik in het vliegtuig aanhad, steek mijn handen erin en begin zijn kant van de voorruit droog te wrijven. Zonnestralen dringen door het schone stukje voorruit, ik knijp mijn ogen tot spleetjes.

‘*Thank you, miss*’, glundert Sampath.

‘*Yes, yes*, het is al goed. Kijk maar vóór je en waag het niet nóg een keer om een vrachtwagen in te halen!’

Als we de autoweg verlaten en een zijweg inslaan, ziet de wereld er in één klap heel anders uit. Dikke kokospalmen vol knalgroene bladeren staan trots langs de smalle wegen die ons van dorpje naar dorpje brengen. Kerels prijken op grote, roestige fietsen, vrouwen in felgekleurde sari’s lopen langs de weg met bossen hout op hun hoofd. Boven de palmbomen strekt een knalblauwe lucht zich uit. Sampath draait zijn raampje open. Dan hoor ik het geluid van golven en snuif de zoute geur op die de wind meeneemt aan land. De Arabische Zee ligt voor ons, niets dan water tot aan de horizon.

3

Ik sta voor de hindoetempel, die helemaal niet op een tempel lijkt, eerder op een bruidstaart. Een enorme roze bruidstaart! Versierd met kleurrijke ornamenten en beelden. Boven aan de trap bewaken twee leeuwen de ingang. Naast de tempel rijzen twee hoge flatgebouwen op, ook roze. Verderop staan nog meer flatgebouwen. Het is een dorp, een compleet roze dorp!

Op het zanderige plein voor de tempel lopen dorpsbewoners kriskras door elkaar. Sommigen lijken een doel te hebben, anderen staan in groepjes te kletsen als op een schoolplein in de pauze. Drie westerse mannen zitten te keuvelen op de zwart marmeren rand van het muurtje dat een grote boom omcirkelt, er komt Aziatische muziek uit een stalletje dat lijkt op een marktkraam. Een groepje vrouwen in witte sari's loopt langs mij richting tempeltrap. Ik volg de vrouwen de trap op, langs de leeuwen, het gapende gat van de tempel binnen. De stenen

tempelvloer ligt meteen achter de open poort, in het donker kan ik niet zien waar hij eindigt.

Aarzelend, alsof ik een verboden plek betreed, doe ik een paar stapjes naar binnen. Er dwarrelen stemgeluiden rond, maar ik zie niemand. Waar moet ik naartoe? Als ik me omdraai valt mijn blik op een smalle trap, vlak achter de ingang, langs de witgekalkte muur, en ik zie nog net een stukje witte stof de hoek om naar boven verdwijnen. Ik klim erachteraan.

Boven aan de trap stuit ik op een groepje jongeren. Hier moet ik me kennelijk melden als ik het bordje zie: *The International Office*. Als ik aan de beurt ben, wordt mijn paspoort ingenomen door een Engelssprekende jongeman met blauwe ogen, blonde krullen en veel geduld. Ik moet een formulier invullen. Hij vraagt of hij me mag inschrijven voor een introductierondleiding. ‘Doe maar’, antwoord ik meteen. Er volgt een korte uitleg terwijl hij iets met potlood op een papiertje krabbelt: Nicole Kraft, E 1506, 2458.

‘Je moet naar de vijftiende verdieping, maar in de lift druk je op knopje veertien, oké?’ Hij grinnikt zijn tanden bloot na het geven van deze informatie, alsof het een raadseltje is dat ik eerst moet zien op te lossen voordat ik door mag naar de volgende ronde.

‘Ook dat nog, Indiase liftinstallateurs met humor’, zuchten de moe-gereide Kraftjes.

Gebouw E is een van de twee roze flatgebouwen naast de tempel. De liftdeuren in de koele, kale hal gaan open. Amma lacht mij toe vanaf stickers in verschillend formaat, maar ik ben te afgemat om terug te lachen. Ik druk op veertien, en inderdaad, als ik de lift uit stap, ben ik op de vijftiende verdieping. De nul is in India uitgevonden, herinner ik mij ineens. Daar zijn ze eeuwen later kennelijk nog steeds trots op en passen het, inmiddels totaal onlogisch toe. Aan het plafond van de galerij

hangt een brandende tl-buis. Er vliegt een troep muggen van prehistorisch formaat rond het licht. Het lijken die raptors wel uit *Jurassic Park*! Ik moet maken dat ik hier wegkom en stuif de donkere hal in. Volledig afgepeigerd en doorgedraaid door alles wat ik heb moeten doorstaan sinds ik de Indiase bodem heb aangeraakt, druk ik de laatste vier cijfers die op het briefje staan in op het roestige hangslot en open aarzelend de deur van kamer nummer zes, waar ik de komende maand zal wonen. Een dikke geur van nat karton duwt zich naar buiten, vanuit mijn ooghoeken zie ik smalle, groene dingen over de muren flitsen. Meteen trek ik de deur weer dicht. Ik wil terug naar huis!

‘Je bent gewoon moe en stelt je aan. Kom op, naar binnen’, commanderen de Kraftjes.

Ze hebben gelijk. Ik zou het mezelf nooit vergeven als ik nu met de staart tussen de poten zou afdruipen. Ik haal diep adem en doe de deur weer open. De schimmellucht is niet te harden. Ramen open, nu meteen! Na vijf passen recht vooruit trek ik een versleten laken dat dienstdoet als gordijn opzij. Ik hap mufte lucht naar binnen, pers mijn lippen op elkaar, omklem de hendel van het raam en duw hem naar boven. Hij protesteert. Dan duw ik hem met kracht naar beneden en werkt hij alsnog mee. Scharnieren kraken als oude knieën als ik het raam open duw.

Ik steek mijn hoofd naar buiten en vul mijn longen met warme, vochtige lucht. Ineens raak ik betoverd door wat ik zie. Amma heeft haar ashram op een schiereiland gebouwd wat een spectaculair uitzicht oplevert: een intens groen bos van palm-bomen, dat zich tegoed doet aan de vochtige lucht die opstijgt vanuit de Arabische Zee. Witte strepen schuiven langzaam, maar steeds sneller richting land, waar ze zich al schuimbekkend weer terugtrekken en kopje onder gaan. Er zijn geen wolken, alleen dunne slierten, rafels van wolken. Arabisch blauw

vloeit naadloos over in hemelsblauw. Ik heb gekregen waar ik om vroeg, een ashram aan zee. Adem in... adem uit...

Kalm geworden draai ik me om en bekijk de kamer. De ruimte heeft meer weg van een cel. Naast de deur is een nisje met een aanrechtblok en drie houten planken erboven. Achter een gammele deur bevindt zich een aparte, piepkleine douche-ruimte. Ter hoogte van mijn schouders steekt een douchekop uit de muur. De wc staat er bijna pal onder. Opgelucht constateer ik dat het een westers model is. Er ligt een matras op de vloer met een geopend koffertje ernaast. Ik zie een hoopje kleren en toiletpulletjes bij elkaar op de grond. Mijn blik blijft geschrokken hangen op die spulletjes: ik logeer hier niet alleen? Kennelijk heeft Amma geen boodschap aan privacy. Maar ik wel, een boodschap zo hoog als een vijftien verdiepingen tellend flatgebouw!

Tussen een kast die niet open kan en de muur staat rechtop nog een matras. Geïrriteerd trek ik het ding ertussenuit en laat het op de grond vallen. Ik laat mezelf er ook op vallen en sluit mijn ogen. Waar ben ik in godsnaam aan begonnen?

Als ik mijn ogen weer open, ben ik totaal in de war. Met schokjes dringt de werkelijkheid zich aan me op, ik schiet overeind. Ik ben bijna te laat voor mijn eerste afspraak. Opgejaagd door de tijd spring ik snel onder de douche en val van schrik bijna voorover in de toiletpot als het ijskoude water over mijn warme rug naar beneden stroomt.

In recordtijd heb ik me gedoucht en aangekleed en ik ben weer onderweg naar de tempel. Daar staat een mooie, slanke vrouw mij op te wachten. Ze heeft iets weg van Grace Kelly, maar dan de donkere versie, een leeftijdloze schoonheid in witte sari. En verdomd: haar zwarte haren zijn opgedraaid en onzichtbaar

vastgepind in zo'n klassieke Grace Kelly-rol. Sofie heet ze. Ze is van Franse afkomst maar spreekt perfect Engels. Ze lijkt het geen probleem te vinden dat ik de enige nieuweling ben die is komen opdagen voor een rondleiding.

De tempel blijkt een gemeenschap op zich. Er is van alles te doen op de zes verdiepingen die boven op de tempelvloer zijn gebouwd. Op de eerste verdieping, waar het loket voor buitenlandse bezoekers is, zit een groepje Indiase vrouwen die bezig zijn met het maken van pamfletten. Op de open galerij zijn winkeltjes, een internetkamer en een paar kantoor-tjes. Ik leun over de rand van de balustrade en kijk op de tegelvloer van de tempel. We nemen een trap omhoog naar de volgende verdieping, lopen door gangetjes waar slaapvertrekken van permanente bewoners zijn, slaan onverwachte hoeken om en klimmen hoger naar verlaten gangen met aan weerszijden deuren of gordijnen die dienst doen als deuren. Achter sommige gordijnen klinkt geroezemoes. Ik onderdruk de drang om die gordijnen opzij te schuiven zodat ik kan zien wat zich erachter afspeelt. We bestijgen nog meer trappen en komen bij de bibliotheek. Ik weet nu niet meer op welke verdieping ik ben, maar kan het Sofie niet vragen, want ze is alweer verdwenen, de lucht in. Ik klim haar achterna over smalle trappen die de verdiepingen kriskras met elkaar verbinden en eindig ten slotte op de zesde verdieping, onder een golfplaten dak in een kale ruimte. 'Hier wordt yogales gegeven', zegt ze. Het is een grote, kale ruimte die alle warmte opzuigt en vasthoudt. Ik wil even uitrusten van het geklauter, maar Sofie staat alweer in de startblokken om terug naar beneden te gaan. We lijken een andere weg naar beneden te nemen, maar zeker weten doe ik dat niet. Ik heb namelijk een belabberd navigatie-instinct en zonder Sofie zou ik gemakkelijk zijn verdwaald in de tempel.

We beëindigen de tour met het kijken naar een opname van Amma terwijl ze 'darshan' geeft, een liefdevolle omhelzing en

een kus, aan iedereen die haar wordt aangereikt. Amma omhelst haar volgers en soms troost ze hen, ze gooit een kind in de lucht en ze lacht. Iedereen krijgt een zoen van haar, soms twee of meer. Dit zijn de eerste bewegende beelden van Amma die mijn netvlies bereiken. Zwijgend zitten Sofie en ik een tijdje naar het tafereel op het televisiescherm te kijken, en zonder dat ik er iets aan kan doen, begint er een emotie in mijn binnenste los te komen, rond te draaien. Ik raak ongewild ontroerd door deze knuffelende Indiase vrouw, een vrouw die ik niet ken. Ik knipper met mijn ogen en slik iets weg. Sofie heeft kennelijk in de gaten wat er met me aan de hand is. Ze kijkt me van opzij aan en glimlacht.

'Its alright', zegt ze. 'That's Amma's grace.'

Ik weet niet precies wat dat betekent, maar vind het verbazingwekkend dat beelden van een knuffelende Indiase vrouw mij ontroeren. Voordat ik iets kan zeggen, een paar woorden bij elkaar gejaagd heb, drukt Sofie op een knop van de afstandsbediening en verandert Amma in een zee van zwart-witte pixels.

'Amma heeft je geroepen en jij bent gekomen', gaat ze verder.

'Die is gek', fluisteren de Kraftjes in mijn oor.

'Nou,' zeg ik, 'het zit ietsje anders in elkaar. Kijk, het zit zo, ik was op zoek naar een ashram en ben gaan googelen.'

'Het maakt niet uit hoe het is gegaan. Amma heeft je geroepen en je bent gekomen', zegt Sofie. Ze is niet van haar standpunt af te brengen.

'Wanneer mag ik Amma zien? In het echt, bedoel ik? Is ze misschien morgen beschikbaar?'

'Amma is er niet.'

'Is er niet?! Jij zei dat ze me geroepen heeft, dan moet ze toch weten dat ik hier ben?' zeg ik terwijl ik naar de tv wijs alsof Amma me kan horen.

Sofie lacht meelevend en wijst nu ook naar het – inmiddels zwarte – scherm: ‘Amma is momenteel bezig aan een tour door Amerika en Japan. Ze komt over precies een maand weer terug naar huis.’

‘Maar over precies een maand ga ik weer weg!’

Hoe moet dat nou? Amma roept mij, ik reis helemaal naar India en mevrouw gaat ondertussen op haar gemak naar twee andere continenten.

‘Maak je geen zorgen. Als het de bedoeling is dat je Amma zult ontmoeten, dan gebeurt dat op enig moment in de tijd.’ Sofie staat op, vouwt haar handpalmen tegen elkaar voor haar borst en maakt een kleine buiging als afscheidsgedaar. Ik schiet overeind en maak, als beginneling nog wat houderig, hetzelfde gedaar.

‘De ochtendmeditatie begint om halfvijf hier in de tempel’, zegt ze tot slot. Ze draait zich om en schrijdt de tempel uit, waar ze verdwijnt in het witte licht van de buitenwereld. Haar sari ritselt, als dunne blaadjes muziekpapier.

Ik blijf alleen achter. Het dunne matrasje op de vijftiende verdieping tussen de schimmelmuren heeft plotseling een onweerstaanbare aantrekkingskracht. Het enige waar ik nu behoefte aan heb is liggen en slapen. Amma houdt kennelijk niet van uitslapen, wel van mediteren om halfvijf in de ochtend. Dat betekent dat ik om vier uur op moet. Ik was toch hiernaartoe gekomen om uit te rusten?

De Kraftjes doen hun mond open: ‘Mevrouw is nog maar net aangekomen en heeft nu al klachten zo lang als haar arm.’

Ik heb geen idee of het dag of nacht is als ik wakker word door een krakend geluid. Al mijn zintuigen staan meteen op scherp. Ik kom overeind tot op mijn ellebogen en staar in een zwart gat. De deur gaat open, maar omdat er geen licht op de gang is, zie

ik niets. Mijn zaklamp ligt nog in mijn koffer, samen met het Zwitserse zakmes. Dan springt de tl-balk aan die aan het plafond in de kamer hangt. Het felle licht doet mijn ogen geweld aan. Ik knijp ze tot spleetjes en zie een klein, fijngebouwd meisje met gemillimeterde bruine haren bij mijn voeten staan. Haar olijfgroene ogen bekijken me taxerend van top tot teen. Het is mijn kamergenootje, ze ziet er ongevaarlijk uit. In gebrekkig Engels stelt ze zich voor als Lena. ‘Luister,’ zegt ze, ‘ik nu moe, morgen ontbijten, ik en jij?’ Ze doet het licht meteen weer uit en loopt in het donker naar het andere matrasje. Ik ga weer liggen terwijl Lena haar kleren uittrekt, en hoor de plof van haar lichaam dat zich laat vallen op het matrasje, nog geen meter bij mij vandaan.

Er klinkt jazzmuziek in mijn favoriete koffietentje. Tevreden hang ik achterover in de loungestoel en neem een slok warme cappuccino terwijl mijn vriendinnen de laatste nieuwtjes uitwisselen. De smaak van warme melk met het aroma van Arabica-bonen kleeft nog aan mijn tong wanneer een irritant geluid mijn bewustzijn binnendringt. Plotseling verdwijnt de hele scène in een zwart gat. Piepende signalen doorboren de eindeloze leegte waarin ik een vrije val maak. Paniek! In stukjes komt de werkelijkheid bij me binnen. Met een klap stop ik het hoge gepiep van de wekker. Het ding grijnst de tijd in mijn gezicht: 4.15 uur.

Het is nog pikkedonker. Ik weet weer waar ik ben. Ik trek het laken van me af, dat op verschillende plaatsen aan me zit vastgeplakt.

‘Lena, wakker worden’, fluister ik terwijl ik mijn kamergenote zachtjes heen en weer schud.

Ze gromt iets.

‘Over vijftien minuutjes begint de meditatie. Vooruit, in de benen’, probeer ik nog eens.

Zonder overeind te komen maakt haar arm een lome beweging boven haar hoofd waar ze iets pakt. 'Hier, jij nodig hebben', zegt ze met een slaapstem. Haar accent kan ik niet plaatsen. Ze legt een boekje en een lange witte sjaal voor mijn matras en drukt dan demonstratief haar hoofd dieper in het kussen.

Voorzichtig kruip ik in het donker over de vloer op zoek naar mijn kleren. Ik gooi wat water in mijn gezicht en stap in mijn slippers de al even donkere gang in, gewapend met mijn matje, Lena's boekje en de lange witte sjaal.

Onderweg naar de tempel word ik ingehaald door medebewoners, allemaal vrouwen. Ze fladderen als vlinders geruisloos langs me heen en bestijgen de trappen naar de tempel. Bij de ingang laat ik mijn slippers achter en sluip naar binnen, waar de eerste trillingen van warmte al opstijgen. Het is er muisstil, en ik voel hoe spannend ik dit nieuwe dageraadritueel vind.

Een vrouw doorbreekt de stilte door driemaal een bel te luiden.

Na samen drie keer de heilige lettergreep 'Ohm' gechant te hebben, volgt er een lied.

Om me heen zie ik vrouwen met datzelfde boekje dat Lena me in mijn handen heeft gedrukt. *Archana Book*, staat er op de voorkant. Ik sla het open. De tekst is in het Sanskriet, een taal die ik niet ken. Gelukkig staat onder elke regel de Engelse vertaling ervan. Boven het eerste hoofdstuk staat *De honderdacht namen van Amma*. De bedoeling is dat iedereen luid en met overgave herhaalt wat de vrouw achter de microfoon opleest. Het is meer zingen, een heilig lied. In het boekje lees ik de tekst en de betekenis ervan: Zij, die de manifestatie is van de absolute waarheid, liefde, kennis en wijsheid. Wier hart vol goedheid en vergeving is, enzovoort. Ik doe mijn best om de namen, die uit hele zinnen bestaan, mee te dreunen, maar bak er niet veel van. Ik ben niet van plan het nu al op te geven, en in opperste concentratie stoot ik de ene na de andere klank uit, met een kleine

vertraging, maar dat schijnt niemand te merken. Godzijdank zijn we bijna bij nummer honderdacht aangekomen. Ik kan nu wel een kleine pauze gebruiken.

Geen pauze, we stomen meteen door naar het volgende hoofdstuk in het *Archana* boekje: de duizend namen van de goddelijke moeder, Devi.

Hoeveel?!

De vrouw achter de microfoon gaat verder met het een voor een voorzingen van de duizend namen. Het hele vrouwengezelschap volgt haar gezang op de voet.

‘De keizerin van het universum, de leider van alle goden, geboren uit het vuur van puur bewustzijn, de bringer van geluk.’ Ook allemaal in het Sanskriet, en netjes genummerd onder elkaar.

Het gaat nog steeds supersnel en de namen worden alleen maar langer. Ik kan ze gewoon niet uitspreken! Als ik weer een poging waag, breek ik zowat mijn tong. Ik stop met hakkelen en probeer alleen maar mee te lezen. Dan, ergens rond nummer vijftig, wordt het tempo plotseling opgevoerd en is zelfs alleen meelesen onbegonnen werk. Ergens midden in de honderdenog-wat raak ik de tekst helemaal kwijt. Ik weet niet meer waar we zijn en kijk vertwijfeld naar mijn buurvrouw. Die zit rustig mee te dreunen en schenkt geen aandacht aan haar omgeving.

Ik geef het op. Ik doe het boekje dicht en sluit mijn ogen. Ik probeer het gezang tot me door te laten dringen.

‘Waarom doen we dit eigenlijk?’ vragen de Kraftjes.

Omdat men ervan overtuigd is dat dit opsommen voor spirituele groei zorgt. Nou ja, ik wil in ieder geval proberen om rust en orde te scheppen in mijn overwerkte lichaam en haperende brein. Ik zou mezelf, zeg maar, willen resetten. Terug naar de fabrieksinstellingen. Ik hoop vurig op innerlijke kalmte en probeer de trance van de ware volgelingen over te nemen. Het

ritme van de verering wiegt me zachtjes heen en weer en ik val in slaap. Door een por in mijn zij schrik ik wakker en ik schiet rechtop.

‘Waar zijn we gebleven?’ Ik krijg geen antwoord en heb geen besef van tijd. Mijn benen zijn gaan slapen, er cirkelen een paar enorme muggen omheen. Ze doorboren mijn blote voeten en doen zich tegoed aan mijn bloed. Ik ben niet van plan om me lek te laten steken en pak de uiteinden van de lange witte sjaal, die mijn hoofd, schouders en armen bedekt en knoop hem vast onder mijn voeten. Nu ben ik helemaal ingepakt en ben ik onherkenbaar. Ik moet bewegen om de slaap uit mijn benen te halen. Mijn zitbotjes doen pijn en mijn rug is allesbehalve recht. Ik lijk meer op een banaan. Daar komt nog bij dat ik me behoorlijk gefrustreerd voel als ik om me heen kijk en alleen maar kaarsrechte ruggen zie. Er zit een oud vrouwtje schuin voor me. Het lijkt erop dat ze een liniaal heeft ingeslikt die in haar ruggengraat is blijven steken. Van haar gezicht beweegt niets anders dan haar mond, waarmee ze de hele tekst uit haar hoofd zit op te dreunen. Ze ziet er gelukkig uit. Ik word er chagrijnig van, moet mezelf moed inpraten om dit vol te houden en vecht tegen de slaap.

Het lijkt vele uren later als we eindelijk zijn aangekomen bij de duizendste naam. Er volgt nog een gebedslied onder begeleiding van een piepend harmonium. Er klinkt geklap, gezang en geklets. Ik ben uitgeput. Zo onopvallend mogelijk sluip ik naar de overkant van de tempel. Als ik in de lift sta, lacht Amma me uit vanaf een sticker. Ik hóór haar bijna zeggen: ‘Je hebt er niets van gebakken, hè?’

‘Wat had je dan gedacht? Ik word hier niet blij van.’

Ik praat tegen een sticker. Dit is niet goed.